

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Херсонський державний університет
Освітня програма	24223 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Херсонський державний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24223
Назва ОП	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)), перша - англійська
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Борщовецька Валентина Дмитрівна, Головня Алла Василівна, Городилівська Марія Тарасівна, Вірченко Тетяна Ігорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	02.11.2020 р. – 04.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://cutt.ly/YgXiodr>

Програма візиту експертної групи <https://cutt.ly/UgXiBDw>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська)» другого (магістерського) рівня вищої освіти у Херсонському державному університеті є чинною, має достатнє навчально-методичне й ресурсне забезпечення. При плануванні та реалізації ОП розробники та група забезпечення врахували найкращі традиції, адже підготовка фахівців має тривалу історію, регіональний контекст та запит на ринку праці (Херсон – портове місто яке завжди потребує перекладачів). Важливо, що здобувачі здебільшого працевлаштовуються за фахом і продовжують зберігати професійні стосунки із випусковою кафедрою, університетом. Крім того, у ЗВО упродовж року тривали процеси по ліквідації системних недоліків, які були виявлені під час акредитаційних експертиз минулого року, тож це позначилось на реалізації ОП в 2019–2020 навчальному році. Програма та процес її реалізації в Херсонському державному університеті відповідають Стандарту, законодавству, чинним документам ЗВО. Це стосується особливостей проектування ОП, зокрема врахування думок стейкхолдерів; функціонування ОП як системи логічно взаємопов'язаних ОК, контент яких оновлюється відповідно до стану розвитку науки; добору високопрофесійних НПП; готовності дотримуватися принципів академічної доброчесності; створення належних умов для здобувачів (матеріально-технічна база, психологічний мікроклімат тощо). Недоліки не є критичними, оскільки стосуються тих явищ, усунення яких уже розпочато в ХДУ, або пов'язаних із впливом на процес реалізації ОП наслідків пандемії COVID-19. Гарант програми і керівництво закладу продемонстрували готовність ліквідувати недоліки та працювати на розвиток ОП і процесу її реалізації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітньо-професійна програма не має виразних сильних сторін, оскільки позбавлена унікальності. Разом із тим, спостерігається низка позитивних практик, які стосуються наявності чітких цілей, що корелюються з місією і стратегією Херсонського державного університету; врахування галузевого і регіонального контекстів, тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці. ПРН досяжні, оскільки ОП має чітку структуру, взаємопов'язаність ОК та відповідність предметній області. Освітня програма регулярно переглядається, її зміст оновлюється на запит усіх стейкхолдерів (роботодавців, академічного персоналу, здобувачів). Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур, пов'язаних з реалізацією освітнього процесу, внутрішнього забезпечення якості вищої освіти тощо. У Херсонському державному університеті докладається багато зусиль, щоб створити безпечні умови для задоволення інтересів здобувачів. Матеріально-технічна база закладу націлена на задоволення потреб осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі мають можливість вибудовувати власну освітню траєкторію (удосконалення цієї процедури триває), реалізувати право на академічну свободу. Науково-педагогічні працівники, залучені до освітнього процесу, мають належний кваліфікаційний рівень, постійно підвищують професійну майстерність, зокрема й через міжнародне стажування. Добір викладачів відбувається на основі прозорих процедур конкурсного відбору. ЗВО має документально врегульовану процедуру дотримання академічної доброчесності. Херсонський державний університет сповідує політику відкритості, що позитивно сприймається здобувачами вищої освіти.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Під час реалізації ОП ЕГ помітила низку недоліків, зокрема відсутність оновленого матеріально-технічного і програмного забезпечення, необхідного для підготовки перекладачів. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів через вільний вибір дисциплін з каталогу Вибіркова освітня компонента за фахом є непереконливим. ВК представлені у діадах і видаються синонімічними за схожістю змістового наповнення. Під час опитування здобувачів не приділяється належна увага осмисленню методів навчання чи викладання, хоча їхня доцільність впливає на досяжність ПРН; якості реалізації практичної підготовки. Цього року вперше випускники ОП будуть надавати свої роботи на перевірку програмним забезпеченням Unichesk щодо дотримання норм академічної доброчесності, але здобувачі виявили недостатню поінформованість щодо структурних компонентів академічної доброчесності. Здобувачі також не виявили розуміння ролі гаранта. Форми взаємодії зі стейкхолдерами є одноманітними, здебільшого це рецензування. ХДУ використовує в навчальному процесі платформу ksuonline, зокрема й для забезпечення вибору ОК, але не всі компоненти належно наповнені методичними матеріалами. Хоча здобувачі висловились позитивно, щодо обсягу фактичного навантаження, разом із тим НПП не відводять час на підготовку студентів до семінарських і практичних занять. Досяжність окремих ПРН є непереконливою, адже зміст ОК дублює зміст дисципліни бакалаврського рівня. Рекомендуємо: – оновити та розширити спеціалізовані навчальні аудиторії та програмне забезпечення; – завершити роботу щодо розширення та варіативності каталогу Вибіркова освітня компонента за фахом і своєчасно оприлюднити на сторінці університету, факультету й кафедри; розглянути можливість внесення до каталогу ВК «Вступ до перекладознавства»; – започаткувати обговорення методів навчання та їхньої ефективності, практичної підготовки з усіма учасниками освітнього процесу; – систематично переглядати змістове наповнення ОК щодо врахування сучасних здобутків науки та забезпечення реалістичного охоплення заявлених ПРН та дотримання вимог Стандарту; наповнювати методичними матеріалами ksu.online; – систематично проводити зустрічі зі здобувачами (семінари, майстер-класи, тренінги, лекції) задля розуміння сутності академічної доброчесності, ролі гаранта; формувати культуру перевірки будь-яких робіт здобувачів на плагіат; – урізноманітнити форми взаємодії зі стейкхолдерами (запрошувати потенційних

роботодавців на зустрічі/консультації/аудиторні заняття зі здобувачами) та фіксації такої взаємодії (розміщення відео зустрічей); розглянути можливість залучення до перегляду ОП іноземних колег; – передбачити години на підготовку до практичних, семінарських занять з ОК, ВК; – розмежувати функції силабусів і РПНД; – розширити базу виробничої практики; – розглянути можливість упровадження елементів дуальної освіти; – заохочувати здобувачів брати участь у програмах академічної мобільності, проєктах неформальної освіти під час навчання тощо.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП чітко сформульована, її досягнення передбачає підготовку фахівців, здатних здійснювати дослідження, перекладацьку діяльність, організувати успішну комунікацію, виконувати професійні обов'язки освітнього характеру. Визначена мета ОП відповідає місії ХДУ, сформульованій в «Студентському путівнику 2019–2020» (<https://cutt.ly/AgLa7Q6>, с. 9): «ХДУ розширює можливості для реалізації персональної освітньої траєкторії розвитку студентів». Під час інтерв'ювання, ректор зауважив, що досвід минулорічних акредитаційних експертиз спонукав до низки змін, зокрема скориговано місію – створення корпорації по обслуговуванню освітніх потреб студентів. Власне таке формулювання місії визначило й підхід до перегляду й внесення змін до ОП–20. Удосконалення ОП також відповідає напряму «Якість освітнього процесу і модернізація програм», описаному в «Стратегічному плані розвитку Херсонського державного університету на 2018–2023 рр.» (<https://cutt.ly/ogLsqKq>, с. 21).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз двох редакцій ОП показав, що в групі розробників є випускниця – К. Джулай (ОП-19) та здобувач Є. Феськів (ОП-20). Також ОП супроводжується рецензіями-відгуками зовнішніх стейкхолдерів. Ознайомитися з деякими рецензіями можна на сторінці кафедри англійської філології та прикладної лінгвістики (<https://cutt.ly/UgLCfhm>). Наданий протокол засідання кафедри (№ 1 від 27.08.190) засвідчує, що обговорення ОП відбувається із залученням роботодавців, які висловлюють побажання щодо кількості кредитів з окремих ОК та впровадження нових ОК, ВК. Також ця інформація була підтверджена під час засідання фокус-груп. Так, Л. Пономаренко запропонувала збільшити тижневе навантаження за ОК7, ОК9, а також увести ВК перекладознавчого циклу. Зіставлення програм ілюструє збільшення кредитів за ОК7, ОК9 на 0,5 і 2 відповідно, а також поповнення переліку ВК дисципліною «Теорія перекладу як міжкультурної комунікації». І. Сорокотяга наголосила на важливості вивчення практичного курсу другої іноземної мови (спостерігаємо збільшення кредитів з 3 до 5) та «Актуальних проблем перекладознавства» (ОК змінив статус із вибіркового на обов'язковий). Отже, думка стейкхолдерів врахована під час осмислення досяжності ПРН, зокрема тих, що формуються вибірково блоками ОК. При цьому цілі ОП у новій редакції не зазнали змін. Під час співбесід зі здобувачами та роботодавцями з'ясовано, що основною формою залучення їх до вдосконалення ПРН ОП була участь у засіданнях кафедр. Формулювання ПРН в ОП визначено Стандартом.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП у новій редакції не зазнали змін. Переосмислення зазнав підхід до формування обов'язкових та вибірковок ОК, завдяки викладанню яких ці цілі стануть більш досяжними та результативними. Інтерв'ювання гаранта і групи розробників засвідчило свідоме ставлення до потреб ринку праці в перекладачах на Херсонщині, оскільки морський порт, розвинений аграрний комплекс зумовлюють цю потребу. Підготовка перекладачів у ХДУ здійснюється вже 10 років, тож досвід показує, що випускники працевлаштовуються на різноманітних підприємствах, а також у фондах, музеях, ЗВО. Усе це вплинуло на формулювання ПРН та вибір ОК та ВК. Також ПРН відображають урахування досвіду аналогічних вітчизняних ОП, зокрема тих, що функціонують у Київському національному лінгвістичному університеті, Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут», Запорізькому національному університеті.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП загалом дозволяє досягти ПРН, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для другого (магістерського рівня) (Наказ №871 від 20.06.2019). Зіставлення ПРН в ОП і Стандарті засвідчують, що ПРН 1–17 відповідають Стандарту. Їхнє досягнення забезпечується всіма обов'язковими ОК. Окрім того, ОП містить додаткові ПРН: ПРН 18 – «Володіти теоретичною базою дослідницької і прикладної діяльності в галузі вітчизняного, германського і зарубіжного перекладознавства, знатися на основних тенденціях сучасного вітчизняного, германського і зарубіжного перекладознавства», ПРН 19 – «Володіти різними видами перекладацьких стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної професійної діяльності як одноосібно, так і в команді. Перекладати у двосторонньому режимі різнопланові тексти в усній (переклад з аркуша, послідовний переклад) та письмовій (повний, реферативний і анотований переклад форм). Дотримуватися правил міжнародного етикету і норм поведінки перекладача в процесі здійснення професійної діяльності». Якщо в ОП-19 ПРН18 досягався лише ВК, то в ОП-20 цей ПРН досягається не лише ВК2.1, ВК6.1, а й ОК10.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Чіткість визначення цілей ОП і ПРН та їх відповідність місії та стратегії ЗВО, урахування галузевого й регіонального контекстів, тенденцій розвитку спеціальності та особливостей ринку праці (особливого попиту на фахівців-перекладачів); звернення до багаторічного досвіду підготовки перекладачів у ХДУ й досвіду аналогічних ОП у провідних вітчизняних та іноземних ЗВО, а також співпраця зі стейкхолдерами: колегами із закладів-партнерів, здобувачами, що особливо позначилось при удосконаленні ОП щодо досяжності ПРН – позитивні практики ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Під час роботи ЕГ були виявлені такі недоліки: – одноманітність форм взаємодії зі стейкхолдерами; залучення роботодавців (ФОП перекладознавчих бюро) здебільшого на етапі рецензування ОП. – відсутність залучення іноземних колег до перегляду ОП. Рекомендуємо: – розширити форми взаємодії зі стейкхолдерами та документальну фіксацію такої взаємодії (залучати роботодавців до навчального процесу – участь у практичних заняттях; проведення майстер-класів тощо); – урахувавши міцні закордонні зв'язки, розглянути можливість залучення до перегляду ОП іноземних колег; – подумати над розширенням переліку ПРН такими, які б відображали унікальність ОП і робили її більш привабливою на ринку освітніх послуг, тим більше, це є однією із стратегічних завдань ЗВО по збереженню контингенту студентів; – оновлену місію ЗВО зафіксувати в нормативних документах.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Відповідність цілей ОП Стандарту, місії та стратегії ЗВО, урахування потреб стейкхолдерів, досяжність ПРН засвідчують відповідність вимогам, представленим у 1 критерії. Оскільки недоліки здебільшого відображають відсутність унікальних практик або різноманітності форм взаємодії зі стейкхолдерами, ЕГ вважає ці недоліки такими, що можуть бути усуненими в робочому порядку, тим більше, що минув лише рік після приведення ОП у відповідність до Стандарту. До того ж, упродовж 2019–2020 навчального року були запроваджені інституціональні зміни.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» (2020), навчального плану 2020 та ОП-19 і навчального плану 2019 р показав: її обсяг становить 90 кредитів ECTS, що відповідає вимогам організації другого (магістерського) рівня вищої освіти, визначеним у ЗУ «Про вищу освіту» № 848-VIII від 26.11.2015 р. (р. II ст. 5) та корелює із обсягом кредитів, зазначених у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 871 від 20.06.2019). Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня, становить 67,5 кредитів ECTS (75 % обсягу ОП). Обсяг освітніх компонентів, відведених на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, складає 22,5 кредити ECTS (25 % обсягу ОП).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП загалом має чітку структуру, освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему, яка сукупно формує визначені компетентності, спрямовані на розв'язання складних проблем, пов'язаних з науковими дослідженнями в галузі германської філології і перекладацької діяльності та в сукупності дозволяє досягти програмних результатів. Відповідно до структурно-логічної схеми ОП освітні компоненти поділені на цикли: 1) загальної підготовки (обсягом 6 кредитів ECTS); професійної підготовки (обсягом 84 кредити ECTS), до якого включено обов'язкові, вибіркові компоненти, у тому числі й виробнича та переддипломна практики. Співвідносні зі Стандартом ПРН, що корелюють із загальними компетентностями, зокрема: здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел, до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність генерувати нові ідеї (ПРН 4, ПРН 7, ПРН 17), забезпечені переважно через змістове наповнення окремих ОК. Значною мірою вони забезпечені ОК, запропонованими для вільного вибору здобувачів. З урахуванням чіткого фокусу ОП зрозумілим є балансування філологічних, перекладацьких та психолого-педагогічних дисциплін як і зміна статусу ОК Актуальні питання перекладознавства з ВК (ОП-19) на статус ОК (ОП-20) зі збільшенням кредитів ECTS з 3 (2019) до 5 (2020) та форми контролю із заліку на іспит відповідно. Однак дискусійним вважаємо зміст самої ОК, яка більшою мірою відповідає ОК Вступ до перекладознавства, характерної для вивчення на першому (бакалаврському) рівні, адже за таких умов сумнівим є досягнення ПРН 18 і ПРН 19. Отже, структура ОП дозволяє досягти заявлених цілей з урахуванням визначеного фокусу на фундаментальній підготовці фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми стосовно досліджень у галузі германської філології; здійснювати перекладацьку діяльність; бути готовими до педагогічної діяльності в умовах закладів вищої освіти. Водночас, не всі ПРН (ПРН 7, ПРН 11) повноцінно забезпечені відповідними ОК.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП зорієнтований на предметну область спеціальності 035 Філологія, об'єктом якої, зокрема, є феномен мови у його багатоаспектних вимірах, переклад, міжкультурна комунікація, викладацька діяльність. Перелік освітніх компонентів, логічно та взаємопов'язаних між собою, уможливує досягнення заявлених ПРН, визначених у Стандарті для предметної області. Цілі навчання за ОП (2019, 2020) корелюються із предметною областю, зазначеною в Стандарті спеціальності 035 Філологія та є суголосними із загальними очікуваннями професійної спільноти. Обов'язкові компоненти ОП в їх теоретичній (ОК 2, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 10, ОК 12) та практичній (ОК 9, ОК 11, ОК 13) реалізації засвідчують безпосередній зв'язок зі спеціальністю і забезпечують якісну підготовку фахівців. Отже, можемо стверджувати про відповідність змісту ОП предметній області спеціальності 035 Філологія.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Варіативна частина ОП сформована за змішаним типом. У структурі ОП передбачено два блоки ВК: циклів загальної (ВК 1 обсягом 3 кредити ECTS) та професійної підготовки (ВК 2, ВК 3, ВК 4, ВК 5, ВК 6, ВК обсягом 19,5 кредитів ECTS). Сукупно ці два блоки передбачають можливість формування індивідуальної траєкторії здобувачів шляхом вибору ними дисциплін обсягом 22,5 кредити ECTS (25% від загального обсягу ОП), що відповідає Закону України «Про вищу освіту» (п. 15 ч. 1 статті 62). Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентовано «Положенням про порядок і умови обрання освітніх компонентів / навчальних дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти у ХДУ, затвердженим наказом № 511-Д від 04.06.20 (<https://cutt.ly/PgLVbbV>). Пункт 1.6. Положення засвідчує мету ВК – можливість поглибленої підготовки на основі індивідуальної освітньої траєкторії. Шляхом анонімних опитувань на сайті KSUonline <http://ksuonline.kspu.edu/> (факт і їхні результати підтверджено під час

зустрічі із фокус-групою з метою огляду матеріально-технічної бази) здобувачі формують індивідуальну освітню траєкторію, відображену в індивідуальному навчальному плані здобувача. На сайті розміщено Електронний каталог вільного вибору дисциплін, що містить понад 40 дисциплін, з якого здобувач обирає Дисципліну вільного вибору студента 1 (упродовж місяця), вкладка Вибіркова освітня компонента за фахом (остання є також на сторінці факультету і кафедри (для здобувачів 2019 року набору), презентації і силабуси ВК, рецензії презентацій ВК іншими стейкхолдерами. Шляхом анонімного опитування на сайті KSUonline здобувачі обирають 6 дисциплін вільного вибору. Опрацювання анонімного опитування проводиться відділом забезпечення АІК інфраструктури і передається до відділу забезпечення якості освіти. Потім формуються групи і ВК вносять до розкладу занять. У результаті завершені процедури ВК вносяться до індивідуального навчального плану. Варто зазначити, що на сайті KSUonline є вкладка Предмодерація, куди стейкхолдери можуть запропонувати свої ВК. Аналіз робочих навчальних планів здобувачів 2019 та 2020 р, зразків індивідуальних навчальних планів здобувачів, наданих ЕГ для ознайомлення, зустріч з фокус групами «Здобувачі вищої освіти, англійська мова», «Представники студентського самоврядування» засвідчує, що вибірковість освітніх компонент представлена недостатнім обсягом. Вибір є альтернативним за кількістю дисциплін, запропонованих для вибору та схожих за змістом. Окремі здобувачі під час зустрічі не змогли ідентифікувати, яку кількість дисциплін вони обрали. Індивідуальна траєкторія здобувачів реалізується через їхнє право на академічну свободу, зокрема, вибором теми дослідження, наукового керівника для підготовки кваліфікаційної роботи, що регламентується «Положенням...» (<https://cutt.ly/KgLVRoq>). Водночас зазначимо, що каталог Вибіркова освітня компонента за фахом потребує певного розширення та варіативності і своєчасного оприлюднення на сайті ЗВО, сторінці факультету й кафедри.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Навчальний план (2019) передбачав проходження виробничої практики (ОК 10) обсягом 12 кредитів ECTS. На пропозиції стейкхолдерів ОП (2020) містить, а в навчальному плані (2020) зафіксовано дві практики: виробнича (асистентська) (ОК 11) обсягом 18 кредитів ECTS, 8 тижнів; переддипломна (ОК 12) 6 кредитів ECTS, 5 тижнів. Структуру і зміст практик унормовано і регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ: (<https://cutt.ly/dgLVOSf>) та Положенням про проведення практики студентів ХДУ (<https://cutt.ly/mgZZvmx>). Зміст практик відображено в наскрізній та робочих програмах практик у публікації, доступній здобувачам на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/kgLVKWK>). Базою виробничої (асистентської) практики є випускова кафедра англійської філології та прикладної лінгвістики. Ознайомлення з програмами проходження практик, зі звітністю, які подають здобувачі, зустріч з фокус-групою Роботодавці засвідчило належну організацію практичної підготовки здобувачів вищої освіти на ОП. Під час зустрічі зі студентами з одного боку та роботодавцями з другого боку було висловлено задоволеність обома зацікавленими сторонами організацією та змістом виробничої (асистентської) практики. Випускники ОП та запрошені на онлайн-зустріч роботодавці наголошували на достатньо високому рівні компетентностей, які здобувачі ОП формують під час проходження практики. Переддипломна практика спрямована на завершення наукового дослідження (проекту кваліфікаційної роботи) та підготовки до підсумкової атестації і, як і виробнича (асистентська), завершується диференційованим заліком. Отже, зміст практичної підготовки дозволяє досягти ПРН, окреслених в ОП і відповідає ринку праці. Розробники ОП реагують на пропозиції стейкхолдерів, працюючи над удосконаленням структури та змісту практик, їхнього представлення в Навчальному плані.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОП засвідчує, що програма спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (social skills), які відповідають заявленим цілям. Силабуси ОК містять вказівку на формування інтегральної та загальних компетентностей, спрямованих на розвиток лідерства, здатність брати на себе відповідальність, працювати в невизначених умовах, вміння працювати в команді та автономно, здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, розвивати системність і креативність мислення. За результатами наданих ЕГ результатів опитувань, які проводяться на сайті KSUonline, студенти вважають, що їхня ОП достатньою мірою забезпечує формування social skills. Під час онлайн-зустрічі з ЕГ студенти та представники студентського самоврядування також наголошували, що соціально-гуманітарна діяльність та освітнє середовище університету є цілком сприятливим для розвитку згаданих навичок не лише в межах реалізації ОП, але й через залучення до волонтерства й різних форм громадської активності. Під час зустрічі з роботодавцями та випускниками було виявлено задоволення останніх розвиненими соціальними навичками випускників та їхньою здатністю швидкої адаптації до командної роботи, а також належною сформованістю вмінь розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в комплексних та невизначених умовах. Отже, зміст ОП та освітнє середовище університету дозволяють забезпечити належні умови для формування у здобувачів social skills.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Разом з тим, варто згадати, що Всеукраїнська громадська організація «Асоціація перекладачів України» розробила Стандарт професії «Письмовий та усний переклад». І хоча цей документ не є нормативним, його дотримання є необхідним для забезпечення оптимальної якості перекладацьких послуг.

Стандарт визначає перелік кваліфікаційних вимог до перекладача: наявність базової або повної вищої освіти зі спеціальності; компетентність у мовах, які використовуються під час перекладу; володіння спеціалізацією діяльності замовника. На формування перших двох компетентностей націлений зміст ОП.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП, навчальних планів 2019 та 2020 років вступу, розклад занять, а також онлайн-зустрічі зі студентами, представниками студентського самоврядування, адміністративним персоналом, засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів є оптимальним для досягнення ПРН і відповідає нормам, викладеним у Положенні про організацію освітнього процесу в ХДУ (<https://cutt.ly/jgLV5Xy>). Обсяг ОК становить від 3 до 5 кредитів ECTS. Частка самостійної роботи складає від 1/3 до 2/3 відповідно для ОК і ВК від загального обсягу навчального часу, відведеного на навчання конкретної ОК. Розподіл годин на тиждень коливається від 18 год, тиждень Б до 24 годин, тиждень А. Описана ситуація видається цілком обґрунтованою цілями ОП, заявленими ПРН і водночас є такою, що не створює надмірного навантаження здобувачів вищої освіти.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Нормативними документами, що регламентують освітній процес в ХДУ, дуальна форма навчання за ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» за другим (магістерським) рівнем не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Зміст загалом має чітку структуру, освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему, яка сукупно дозволяє досягти заявлених цілей з урахуванням визначеного фокусу на підготовці фахівців у галузі германської філології, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання, що характеризуються комплексністю та багатогранністю умов. Програма спрямована на формування компетентностей у перекладацькій діяльності та викладанні у ЗВО. 2. Станом на момент експертизи в ЗВО створено можливості та розроблено процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, повністю оновлено нормативну базу, забезпечено належне наповнення університетського Електронного каталогу вільного вибору дисциплін. 3. Зміст і обсяг практичної підготовки дозволяє сформувати компетентності, необхідні для професійної діяльності в галузі іноземної філології. Розробники ОП реагують на результати опитувань студентів та відгуки роботодавців, удосконалюючи структуру та зміст практик, їхнього представлення в Навчальному плані ОП. 4. Зміст ОП та особливості її реалізації створюють належні умови для формування здобувачами вищої освіти social skills, які відповідають заявленим цілям.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: 1. Досягнення співвідносних зі Стандартом ПРН, що корелюють з ОК 10 («Актуальні проблеми перекладознавства») є непереконливим, оскільки зміст зазначеної ОК містить переважно зміст дисципліни «Вступ до перекладознавства», що спричинено прогалинами з основ перекладознавства (на думку проф. Н. В. Романової) і становить (у результаті побажань студентів) основою курсу «Актуальні проблеми перекладознавства». Рекомендуємо: 1) переглянути змістове наповнення ОК 10 ОП з метою забезпечення реалістичного охоплення заявлених ПРН та дотримання вимог Стандарту; 2) до переліку каталогу Вибіркова освітня компонента за фахом внести ВК «Вступ до перекладознавства»; 2. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів через вільний вибір дисциплін з каталогу Вибіркова освітня компонента за фахом є непереконливим. Вибіркові компоненти представлені у діадах і видаються синонімічними за схожістю змістового наповнення. Рекомендуємо завершити роботу щодо розширення та варіативності каталогу Вибіркова освітня компонента за фахом і своєчасно оприлюднити на сторінці університету, факультету й кафедри. 3. Базою виробничої (асистентської) практики є кафедра англійської філології та прикладної лінгвістики ХДУ. Відповідно до Стандарту фахівці в галузі іноземної філології здатні розв'язувати складні спеціалізовані завдання в невизначених умовах. Рекомендуємо розширити базу виробничої (асистентської) практики, наприклад, на базі ХНТУ, університету-партнера, де працюють заявлені на ОП роботодавці. Це сприятиме фактичній адаптації до реальних умов професійної діяльності.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Ураховуючи заявлені гарантом і керівництвом ЗВО тенденції з удосконалення ОП й загалом освітнього процесу в ХДУ, що були підтверджені відповідними нормативними документами й впровадженими в освітній процес процедурами та практиками, вважаємо, що структура та зміст ОП загалом відповідають вимогам Критерію 2 та законодавства, а також враховують інтереси й потреби різних груп стейкхолдерів. Виявлені недоліки ЗВО спроможний усунути самостійно в межах реалізації процедур внутрішнього забезпечення якості освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Аналіз основних положень, умов, правил прийому на навчання та вимог до вступників, оприлюднених на сайті ЗВО в розділі «Приймальна комісія» (<https://cutt.ly/5gKXVlg>), дозволив зробити висновки, що правила вступу здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти на ОП є чіткими і зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Наявність на офіційному сайті Програми вступних випробувань з англійської мови та калькулятора підсумкової оцінки за письмову роботу на вступному іспиті до магістратури допомагає потенційним вступникам належним чином підготуватися та правильно розрахувати конкурсний бал саме для участі в конкурсі для вступу у ХДУ.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Зарахування здобувачів на освітню програму проводиться за визначеними умовами, що враховують її особливості: <https://cutt.ly/qgKCqIG>. З 2020 року обов'язковим для вступників, які мають СВО бакалавр, є складання ЄВІ з іноземної мови у формі ЗНО або вступний іспит з іноземної мови на базі університету. Представлена на сайті програма фахового іспиту з англійської мови <https://cutt.ly/lgKCa0A> готується відповідно до основного профілю ОП і спрямована на перевірку базових компетентностей і досягнутих результатів навчання згідно з нормативною складовою ОП (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 9). Для осіб, які здобули повну або неповну вищу освіту і виявили бажання навчатись на ОП в ХДУ, проводиться фахове вступне випробування замість співбесіди. Така організація вступної кампанії на ОП в ХДУ забезпечує рівність вступників, які завершили попереднє навчання в іншому ЗВО або за іншою ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в іншому ЗВО України, регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (<https://cutt.ly/pgKCh6n>), яким передбачена процедура визнання документів. У разі її непроходження впродовж семестру студент відрховується. Це унормовано в Правилах прийому на навчання до ХДУ (<https://cutt.ly/IgKClon>). Процедура визнання результатів навчання для здобувачів, які беруть участь у програмі академічної мобільності на базі закордонних ЗВО, здійснюється відповідно до «Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ХДУ» (<https://cutt.ly/vgKCbk6>). Вона гарантує надійність визнання ПРН через співставлення ОП, подання документів до Інформаційно-іміджевого центру МОЗ України для експертизи визнання і отримання відповідного сертифікату. Отже, правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО України та в закордонних ЗВО під час академічної мобільності, є чіткими та зрозумілими і відповідають вимогам чинної нормативно-правової та законодавчої бази. Вони належним чином представлені на сайті ХДУ та усно повідомляються претендентам під час подання заяв. За період навчання здобувачів РВО Магістр на ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» (1 рік 4 місяці) вказані правила не застосовувалися у зв'язку з відсутністю прецеденту.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час

реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються документом «Порядок ХДУ про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті» (<https://cutt.ly/tgKCOdl>). Водночас, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ» у межах освітнього Центру «Крим – Україна» проводиться процедура атестації здобутих кваліфікацій, результатів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 р. За період навчання здобувачів РВО «Магістр» на ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» (1 рік 4 місяці) вказані правила не застосовувалися у зв'язку з відсутністю прецеденту.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, щорічно оновлюються та вчасно оприлюднюються на офіційному сайті ХДУ. 2. Наявність на офіційному сайті закладу Програми вступних випробувань і калькулятора підсумкової оцінки за письмову роботу на вступному іспиті до магістратури допомагає потенційним вступникам належним чином підготуватися та правильно розрахувати конкурсний бал саме для участі в конкурсі для вступу у ХДУ. 3. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, визначаються нормативними документами і доступні для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. 4. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Попри налагодженість, доступність, зрозумілість та чіткість механізмів визнання результатів неформальної, інформальної освіти та результатів, отриманих під час академічної мобільності, ця практика не є поширеною, що є слабкою стороною ОП. Рекомендуємо: – заохочувати здобувачів другого (магістерського) рівня брати участь у програмах академічної мобільності, проектах неформальної освіти під час навчання тощо.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Ураховуючи сильні сторони та рекомендації щодо запровадження практики участі здобувачів другого (магістерського) рівня у програмах академічної мобільності, проектах неформальної освіти під час навчання, ЕГ вважає, що ОП загалом відповідає вимогам Критерію 3 і налагодить у подальшому роботу, пов'язану з можливостями здобувачів щодо участі в неформальній освіті та програмах академічної мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчальний процес у ХДУ реалізується в традиційних формах: навчальні заняття (лекції, семінарські та практичні), практики, контрольні заходи і самостійна робота. Організація навчального процесу за ОП, а також використання форм навчання здійснюються згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (<https://cutt.ly/2gKC6rD>). В умовах пандемії у ЗВО успішно реалізується змішана форма здобуття вищої освіти, що передбачає комбінацію онлайн-технологій з безпосередньою взаємодією викладачів і студентів в аудиторії (здобувачі відзначили, що раз на тиждень мають заняття в лінгафонному кабінеті). Позитивним у роботі ЗВО є широке використання сервісів інформаційної підтримки та системи дистанційного навчання Moodle, яка в березні-травні наповнювалась навчальними завданнями для студентів. НПП висловили готовність використовувати цю позитивну практику. Аналіз РПНД (ОК1–ОК10) та розмови з НПП засвідчує, що в навчальному процесі використовується інтерактивне навчання, дискусії, колективно-групова та проєктна робота. Аналогічне питання у магістрантів викликало труднощі. У той же час випускники підтвердили використання НПП інтерактивних методів навчання. Отже, є підстави вважати, що викладачі використовують інноваційні методи навчання, у результаті чого

ПРН є досяжними, але це не є предметом осмислення й обговорення з усіма учасниками навчального процесу. Також НПП зауважили використання дослідницького методу, що сприяє прояву самостійності, критичного мислення, творчого пошуку та висловлення власної думки. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти експерти переконалися у їх можливості реалізовувати власне бачення у процесі розв'язання навчальних завдань. За результатами анкетування, викладачі здебільшого подають матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій, мотивують до дискусій, проявляють творчий підхід та інтерес до своєї роботи. Наказом № 421-Д від 12.05.20 введено в дію Положення про силабус навчальної дисципліни / освітньої компоненти. Перехід ЗВО до силабусів є одним із проявів студентоцентрованого підходу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У ЗВО використовуються різні шляхи інформування студентів, зокрема наповнюються відповідні ресурси в системі Moodle, розміщуються силабуси на сторінках відповідних кафедр. Положення про силабус навчальної дисципліни / освітньої компоненти затверджені у травні 2020 року (наказ № 421-Д). Місія силабусу окреслена в п.1.3: «Забезпечує ефективну організацію та взаємну відповідальність викладача та здобувача вищої освіти за якість освіти, створює передумови індивідуальної освітньої траєкторії». Про це також наголошував ректор під час зустрічі. Серед структурних елементів силабусу є мета і завдання курсу, програмні компетентності та результати навчання, форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання ПРН тощо. Аналіз силабусів обов'язкових ОК засвідчує, що НПП неухильно дотримуються запропонованої структури. Здобувачі відзначають ефективність силабусів, зокрема в тому, що система оцінювання стала прозорішою та зрозумілішою завдяки чітко виписаним критеріям оцінювання кожного виду роботи. Крім того, зрозумілу інформацію щодо цілей курсу, його змісту, ПРН, системи оцінювання здобувачі отримують від викладача на першому занятті з дисципліни. Цю інформацію магістри першого і другого року навчання підтвердили під час зустрічі. За результатами анкетування, НПП не лише декларують прозорість критеріїв оцінювання, а й реалізують це безпосередньо в навчальному процесі: «Викладачі демонструють справедливе оцінювання».

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП здійснюється кількома шляхами: під час викладання ОК, у межах студентських наукових об'єднань, у форматі проходження переддипломної практики та виконання магістерської роботи. Так, під час опанування «Актуальних проблем перекладознавства» здобувачам пропонується порівняти зміст і форму фрагмента оригіналу і фрагмента перекладів на матеріалі роману-казки Л. Керола «Alice in Wonderland». Доцент Ю. Кищенко зауважила, що магістри долучені до наукового об'єднання «Актуальні проблеми краєзнавства» і реалізували проєкт «Відкриваємо Херсонщину західному світу». У ЗВО затверджено Положення про кваліфікаційну роботу / проєкт (наказ № 953-Д від 09.10.20), згідно з яким основне завдання кваліфікаційної роботи – «продемонструвати рівень наукової кваліфікації, уміння самостійно вести науковий пошук і розв'язувати конкретні наукові завдання». До тематики кваліфікаційних робіт (проєктів) висувається низка вимог, зокрема 1) робота має відповідати сучасному стану і перспективам розвитку науки; 2) тематика може передбачати використання наукових досліджень кафедр. Остання позиція видається важливою, оскільки студенти мають можливість виконувати дослідження в контексті наукових зацікавлень керівника. Ця практика має десятилітню традицію в ХДУ, і її результатом можна вважати продовження навчання та науково-педагогічної роботи в ХДУ випускників магістратури. Для апробації наукових досягнень здобувачів функціонує науковий збірник «Магістерські студії». Здобувачі ОП (Є. Боков, К. Вельмаскіна, Є. Бабак, Є. Довганюк, О. Дьяченко, Г. Почапська, А. Омелянова) також долучаються до участі в наукових конференціях («Пріоритетні напрями філологічних досліджень», «Міжкультурна комунікація в науковому і освітньому просторі»).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Уважне ставлення НПП до оновлення змісту освіти засвідчують три напрямки: перегляд списку рекомендованої літератури до курсу (зі слів НПП), використання в освітньому процесу наукових досліджень, опублікованих у провідних фахових виданнях (ОК 2, ОК 7, ОК 10). Аналіз списку рекомендованої літератури в силабусах засвідчує незначну кількість джерел останніх п'яти років. Під час бесіди у фокус-групі НПП пояснили, що це сталося через швидкий перехід з РПНД до силабусів, проте не заперечують щодо важливості використання останніх досягнень науки в навчальному процесі. У ХДУ наукові видання «Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Германістика та міжкультурна комунікація», «Південний архів» віднесені до категорії «Б» Переліку фахових видань, і саме публікації в них викладачі передусім радять студентам для опрацювання. Також викладачі стежать за досягненнями науки, опублікованими у «Віснику Житомирського державного університету імені Івана Франка», «Віснику Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна», «Наукових записках Національного університету «Острозька академія». Списки рекомендованої літератури поповнюються досягненнями викладачів

кафедри – Ю. Главацька («новітні досягнення з фахових дисциплін»), Т. Борисової («Комунікативні стратегії першої іноземної»).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Зміст підрозділу 2.4. Стратегічного плану розвитку ХДУ демонструє увагу ЗВО до інтернаціоналізації діяльності. Здобувачі ОП, що акредитується не брали участь у міжнародних програмах з об'єктивних причин (пандемія COVID-19), але досвід 2012–2015 років засвідчує систематичні позитивні практики в цьому напрямку: семестрове стажування в Поморській академії в Слупську, стажування в Познанському університеті. Регулює стажування «Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ХДУ» (Наказ 592-Д від 26.06.20). Фахівець відділу міжнародних ініціатив та проєктної діяльності Л. П. Гелдаш увиразнила дотримання процедур, виписаних у нормативних документах.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Можливість долучитися до широкого кола проблемних наукових груп, апробувати результати дослідження на сторінках «Магістерських студій»; використання інноваційних методів навчання (воркшопів, майстер-класів, проєктів) – позитивні практики в контексті Критерію 4.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ було виявлено низку недоліків: – відсутність розуміння здобувачами методів навчання, які використовують викладачі в освітньому процесі; – відсутність розуміння окремими учасниками навчального процесу відмінності між РПНД і силабусами; – невчасне оновлення списку рекомендованої літератури; – відсутність наповнення ksuonline методичними і навчальними матеріалами на поточний семестр. Рекомендуємо: – започаткувати обговорення методів навчання та їхньої ефективності з усіма учасниками освітнього процесу; випрацювати чітке теоретичне та практичне застосування системи методів навчання та викладання; – розмежувати функції силабусів і РПНД; – систематично оновлювати список рекомендованої літератури в силабусах; – наповнювати ksuonline методичними і навчальними матеріалами, оскільки ця платформа може бути ефективною для змішаної, очної і дистанційної форм навчання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

НПП при розробці РПНД, силабусів керуються нормативними документами ЗВО; новітніми тенденціями в науці. ХДУ вдалось швидко адаптуватись і забезпечити навчальний процес в умовах пандемії. Використання інноваційних методів навчання, орієнтованих на комбінацію творчості з науковими, професійними уподобаннями студентів; поєднання навчання і досліджень, зокрема пов'язаних з інтернаціоналізацією діяльності; перехід з РПНД на силабуси, що зробило систему оцінювання більш прозорою – засвідчують відповідність 4 критерію. Виявлені недоліки позиціонуємо як такі, що можуть бути ліквідовані в робочому порядку, оскільки 1) магістри, що навчаються за ОП-2019, здебільшого здобували освіту в дистанційній або змішаній формі, тож не мали можливості повною мірою відчутти переваги інтерактивних методів навчання, якими володіють НПП; 2) силабуси лише упроваджені, тож усвідомлення функціональних відмінностей РПНД і силабусів відбудеться; 3) відсутність вчасного оновлення списку літератури також пояснюємо тим, що НПП довелося опанувати різноманітні платформи для проведення занять.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для

окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ОП визначаються Положенням про си́лабус (<https://cutt.ly/TgKVHlA>), Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ХДУ (<https://cutt.ly/2gKVbCy>), згідно з якими поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять. «Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ХДУ» (<https://cutt.ly/ZgKV4Ow>), «Положення про екзаменаційну комісію» (<https://cutt.ly/ngKBwuU>), «Положення про проведення практики студентів» (<https://cutt.ly/1gKBrnW>) регулюють процедуру проведення контрольних заходів у ЗВО. Формами контрольних заходів у ХДУ є поточний контроль, підсумковий контроль (залік або екзамен), оцінювання вибіркового виду навчальної діяльності, оцінювання виконання та захисту курсової роботи, звіту практики та оцінювання атестації. Відповідно до «Порядку оцінювання...», результатами поточного контролю є відповіді (виступи) на аудиторних заняттях, результати виконання практичних, контрольних робіт, а також завдань самостійної роботи, передбачені си́лабулом. Для змішаної (дистанційної) форми навчання – відповіді (виступи) у дистанційному режимі, виконання завдань самостійної роботи тощо. Під час зустрічей зі здобувачами та НПП було з'ясовано, що для забезпечення успішного дистанційного навчання використовуються такі онлайн-платформи, як Zoom, Google Meet, Microsoft Teams та Skype. Студенти комунікують з викладачами за допомогою різноманітних месенджерів (Viber, Telegram, приватна/корпоративна пошта). На першому занятті з курсу викладач пояснює систему оцінювання, а також озвучує умови успішного опанування дисципліни. Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що вони задоволені системою та методами оцінювання викладачів. Формами контролю також є контрольна робота, тестування. Підсумковий контроль включає семестровий контроль (залік, диференційований залік, екзамен) та атестацію студента. Терміни проведення атестації здобувачів вищої освіти встановлюються графіком навчального процесу. Положення про екзаменаційну комісію у ХДУ, «Тимчасовий порядок організації та проведення атестації здобувачів вищої освіти ХДУ із використанням дистанційних технологій» (<https://cutt.ly/XgKB4Ht>) визначають, що графік навчального процесу встановлює терміни проведення атестації здобувачів вищої освіти. Розклад контрольних заходів затверджується відповідно до Плану-регламенту ХДУ (<https://cutt.ly/qgKNebN>) та розміщується на електронному ресурсі, дошці оголошень факультету. Необхідна інформація також вчасно і в повному обсязі доноситься до здобувачів через месенджери.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

ОП розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 871 від 20.06.2019 р. Форми атестації здобувачів вищої освіти цієї ОП регулюються новою редакцією Положення про кваліфікаційну роботу (проект) (<https://cutt.ly/LgKNfaf>), де зазначено, що кваліфікаційна робота (проект) є складовою підсумкової атестації. Під час зустрічі зі здобувачами було підтверджено право студентів запропонувати тему дослідження. Декани факультетів, за погодження з гарантими ОП, а також завідувачами кафедр, подають рапорти про затвердження тем, а пізніше видається наказ ректора на підставі рішення Вченої ради Університету.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ХДУ ретельно стежить за дотриманням об'єктивності та неупередженості екзаменаторів під час оцінювання здобувачів вищої освіти. Відповідно до «Положення про гаранта і групу забезпечення освітніх програм» (<https://cutt.ly/dgKNG20>), гарант бере участь у засіданнях екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу ХДУ», університет керується такими принципами оцінювання результатів оцінювання навчання, як об'єктивність, системність та систематичність, плановість, єдність вимог та методик оцінювання, відкритість, прозорість, доступність та зрозумілість. Порядок звернення здобувачів, розгляд апеляційних скарг, створення апеляційної комісії, вимог до прийняття рішення, а також оформлення результатів розгляду таких заяв регулюються «Порядком оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ» (<https://cutt.ly/hgKNN2Z>). Згідно з п. 3.4.7. Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ, здобувачам надається право оскаржити процедуру та результати проведення атестації: подати апеляційну заяву, яка розглядається спеціально створеною апеляційною комісією не пізніше наступного дня подання такої заяви. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти, ЕГ переконалася, що студенти задоволені системою оцінювання викладачами, у разі виникнення будь-яких питань щодо об'єктивності, неупередженості та незгодою з оцінюванням, вони можуть висловити свою позицію безпосередньо викладачеві курсу, або подати апеляційну скаргу; студенти запевнили ЕГ, що випадків конфліктних ситуацій щодо зазначених ситуацій вони не пригадують.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ХДУ наявні всі необхідні документи: «Положення про академічну доброчесність», «Положення про комісію з питань академічної доброчесності» (<https://cutt.ly/3gKMvtx>), «Порядок виявлення та запобігання академічному плагіату в науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти в університеті» (<https://cutt.ly/ugKMnwe>). Останнє розроблено з метою запобігання плагіату перед захистом кваліфікаційних робіт. Роботи здобувачів перевіряються на наявність плагіату не пізніше ніж за місяць. Узгодивши з науковим керівником та за дорученням завідувача кафедрою, здобувач надсилає роботу помічникові декана факультету, яка перенаправляє всі роботи на перевірку помічникові директора Наукової бібліотеки. Під час зустрічей з фокус-групами, ЕГ виявила, що поступово роботи почали перевірятися ще у 2019 р. Здобувачі та НПП підписують Кодекс академічної доброчесності. «Положення про дотримання академічної доброчесності» містяться у Збірнику нормативних документів «Академічна доброчесність у навчанні, викладанні й науковій (творчій) в ХДУ». На факультеті відповідальною особою є доц. В. В. Колкунова (<https://cutt.ly/CgKMOxT>). Згідно з «Положенням про гаранта і групу забезпечення освітніх програм ХДУ», гарант бере участь у підготовці експертного висновку про допущення здобувачів вищої освіти до атестації за результатами перевірки кваліфікаційних робіт на дотримання вимог академічної доброчесності. ХДУ активно популяризує академічну доброчесність: у ЗВО регулярно (на початку навчального року) проходять семінари з питань наукової етики та недопущення академічного плагіату. Крім цього, НПП індивідуально консультують здобувачів щодо дотримання норм академічної доброчесності. Під час викладання дисципліни «Метамовна комунікація і переклад» доц. В. Гізер провела лекцію «Авторське право. Правила використання об'єктів інтелектуальної власності», на першій лекції ОК «Новітні досягнення з фахових дисциплін» доц. Ю. Л. Главацька проводила інструктаж щодо опису джерел та оформлення цитувань, наукових статей. Доц. Т. С. Борисова взяла участь у вебінарах SAIUP «Академічна доброчесність: від теорії до практик» (<https://cutt.ly/xgLowll>), «Університетська система дотримання академічної доброчесності: нормативна база or/and/versus дієві механізми» (<https://cutt.ly/vgLoyDL>). Крім цього, працівники факультету беруть участь у семінарах та майстер-класах, організованих Науковою бібліотекою. Здобувачі запевнили ЕГ, що проявів корупції та інших видів порушень принципів академічної доброчесності у ЗВО не пригадують. Процедура реагування на порушення академічної доброчесності міститься у «Порядку виявлення та запобігання академічному...». У випадку виявлення таких порушень, здобувач вищої освіти не допускається до атестації, а робота відправляється на доопрацювання. Порядок містить опис процедури, якщо здобувач виявляє незгоду з висновком. Апеляція подається лише один раз.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Позитивною практикою ЗВО є чітко визначені форми контрольних заходів, а також форми атестації, які застосовуються на даній ОП. ХДУ дотримується об'єктивності, неупередженості, прозорості у процесі оцінювання здобувачів. У ЗВО дотримуються норм академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкими сторонами є недостатньо чітке розуміння здобувачами вищої освіти сутності академічної доброчесності, ролі гаранта в забезпеченні дотримання норм академічної доброчесності. Експертна група рекомендує: – систематично проводити зустрічі зі здобувачами (семінари, майстер-класи, тренінги, лекції) для більш детального теоретичного та практичного розуміння дотримання норм академічної доброчесності; розглянути можливість створення та імплементації окремого курсу з коректного практичного подання посилань при використанні джерела у процесі написання кваліфікаційної роботи, статей, тез, індивідуальних завдань; – вдосконалити процесуально підписання Кодексу академічної доброчесності: розглянути можливість підписання цього документу впродовж перших двох тижнів навчання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Практика здійснення контролю навчальних досягнень здобувачів даної ОП, дотримання та популяризація норм академічної доброчесності дає підстави визначити рівень відповідності критерію В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Викладання на ОП забезпечує професорсько-викладацький склад кафедри англійської філології та прикладної лінгвістики факультету української й іноземної філології та журналістики. Працівники кафедри за кваліфікацією відповідають профільному напрямку дисциплін, які вони викладають, мають стаж педагогічної роботи у вищих навчальних закладах та досвід практичної роботи. Під час проведення онлайн-зустрічей з адміністрацією ЗВО та гарантом ОП було з'ясовано, що академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає належному зазначеній програмі рівню. Професійні та академічні здобутки викладачів внесено до зведеної Таблиці 2 і підтверджуються їхньою участю у міжнародних та вітчизняних конференціях, стажуваннях та семінарах, наявністю публікацій відповідно до тематики кафедр та наукових інтересів викладачів, статей у вітчизняних та закордонних виданнях (зокрема тих, що включені до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science), монографій, підручників, посібників, методичних рекомендацій, наявні профілі у Google Scholar. Наприклад: Л. А. Пермінова (публікації у Scopus), О. Г. Штепенко, Н. В. Романова (розділ у колективній закордонній монографії), С. М. Солдатова, Я. М. Просяннікова (статті індексовані Index Copernicus), Н. В. Поторій, Т. С. Борисова (статті у закордонних та українських виданнях) та інші. Відповідний рівень кваліфікації дозволяє досягти визначених даною ОП цілей та програмних результатів навчання. Науково-педагогічні працівники кафедри постійно підвищують свій рівень професійної кваліфікації, а також систематично беруть участь у заходах, спрямованих на підвищення викладацької майстерності.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У Правилах внутрішнього розпорядку для осіб, які працюють і навчаються у ХДУ (<https://cutt.ly/hgK1FGM>) наведений порядок прийняття і звільнення працівників (науково-педагогічні працівники приймаються на роботу на конкурсній основі з представленням відповідних документів Відділу кадрів). Відповідно до Статуту Університету (<https://cutt.ly/IgK1Zhi>), право приймати на роботу має тільки ректор. Відповідно до «Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у ХДУ» (<https://cutt.ly/5gK1BbI>), конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад НПП. Конкурс на заміщення вакантної посади оголошується наказом ректора. Оголошення про конкурс, терміни та умови його проведення публікуються на офіційному веб-сайті ХДУ. У Положенні міститься інформація про вимоги, а також документи, необхідні для допуску до участі в конкурсі. Під час конкурсного відбору враховується професіоналізм викладачів, у чому ЕГ переконалася на резервній зустрічі з деканом факультету, яка окреслила важливі характеристики при відборі кандидатів на посади – готовність до інновацій. Згідно з «Положенням про систему рейтингового оцінювання діяльності НПП кафедр і факультетів ХДУ» (<https://cutt.ly/sgKoN4L>), обов'язковим критерієм конкурсного відбору є рейтингове оцінювання. Велике значення мають відкриті аудиторні заняття, звіт про науково-дослідницьку, освітню, міжнародну та іншу діяльність, рейтингові показники.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО активно залучає роботодавців до освітнього процесу, у чому експертна група переконалася під час зустрічі. Стейкхолдери зазначили, що беруть участь у засіданнях кафедри (зокрема обговорюють кваліфікаційні роботи студентів), долучаються до наукових семінарів-дискусій з актуальних питань англійстики та перекладознавства, 2019), надають пропозиції щодо удосконалення ОП. У ході спілкування зі стейкхолдерами начальник центру міжнародного співробітництва Л. В. Пономаренко зазначила, що її пропозиції щодо удосконалення ОП, що акредитується, були враховані та імплементовані. Стейкхолдери беруть участь у засіданнях кафедри щодо обговорення навчальних планів здобувачів вищої освіти. Зокрема Л. В. Пономаренко, Л. Р. Безугла, І. В. Радецька були залучені до експертизи дисципліни вільного вибору. Представники роботодавців виступають рецензентами кваліфікаційних робіт студентів (наприклад, проф. Л. Р. Безугла є рецензентом кваліфікаційної роботи здобувача ОП Є. Бабака; Л. В. Пономаренко – роботи О. Копилової; І. В. Радецька – роботи О. Лютої).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ЗВО поширеною практикою є запрошення не тільки вітчизняних, але й закордонних провідних фахівців у галузі лінгвістики. Прикладом цього є проведене лекційне заняття «Методи організації самостійної роботи студентів: вітчизняний та зарубіжний досвід» за участю гостьового лектора М. О. Князян (2019 р.), професора Нотінгемського університету (Велика Британія). Пітер Стоквелл проводив лекції з актуальних проблем лінгвістики для студентів факультету української й іноземної філології та журналістики (2019 р.). Провідні професори ЗВО України провели майстер класи для здобувачів вищої освіти «Магістр» (у рамках I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Лінгвістичні обрії XXI сторіччя»). Випускники зазначеної ОП вказали, що такий досвід є надзвичайно цінний, адже дозволив їм розширити та вдосконалити вже здобуті вміння та навички, а також поспілкуватися з науковцями інших ЗВО України та світу. Гарант та викладачі ОП під час зустрічей запевнили, що планується частіше залучення фахівців у галузі лінгвістики в майбутньому.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В Університеті діє Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників ХДУ та про приймання на підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників з інших закладів освіти, відповідно до яких науково-педагогічні працівники повинні постійно підвищувати професійну кваліфікацію. ЗВО вітає участь викладачів у заходах неформальної освіти. Свідченням цього є те, що доцент К. С. Французова пройшла курс навчання в рамках семінару-тренінгу «Технології дистанційного навчання у ЗВО засобами LMS Moodle» при Школі професійного розвитку (ХДУ) та отримала відповідний сертифікат, доценти кафедри взяли участь в онлайн-тренінгах (доц. Французова К.С. «Ефективне використання платформи MyEnglishLab для дистанційного навчання», «Розширюємо педагогічний репертуар: ефективна технологія оволодіння мовою за допомогою лексичного підходу» (сертифікати надані на запит ЕГ); доц. О. М. Шапошник «Реалізація компетентнісного підходу у викладанні англійської мови»; «Специфіка викладання бізнес англійської та переваги використання автентичних відеоматеріалів». Відділ міжнародних ініціатив та проектної діяльності регулярно оприлюднює на вебсторінці (<https://cutt.ly/kgL9xeI>) і заохочує науково-педагогічних працівників брати участь у закордонному стажуванні, забезпечуючи міжнародну співпрацю з зарубіжними ЗВО-партнерами. Під час зустрічі з сервісними структурами університету працівник відділу міжнародних ініціатив та проектної діяльності Л. П. Гелдаш зазначила, що викладачі можуть також самі ініціювати проходження міжнародного стажування у ЗВО чи науковій установі, яка не є партнером.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У Колективному договорі між ректором та профкомом ХДУ на 2016–2020 рр. (<https://cutt.ly/ogK9xprt>) зазначено, що преміювання здійснюється згідно з Положенням про преміювання працівників ХДУ (на основі Додатка до Колективного договору № 2), «Про нагрудні знаки ХДУ», «Про заохочувальні відзнаки ХДУ». За зразкове виконання своїх трудових обов'язків, перемоги в конкурсах, новаторство у працях, а також за тривалу і бездоганну роботу та інші досягнення, в Університеті можуть застосовуватися такі заохочення, як оголошення подяки, преміювання, нагородження цінним подарунком, нагородження Почесною грамотою, нагородження пам'ятною адресою, відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства освіти і науки України, нагородження нагрудним знаком Почесний професор, почесний знак «Відмінник освіти України». Зокрема доц. Ю. Л. Главацька була нагороджена грамотою Управління освіти і науки облдержадміністрації, отримала 4 подяки ХДУ, почесні грамоти Голови Херсонської ОДА, відомчі відзнаки МОН, 2 почесні грамоти ХДУ, почесну грамоту обласної ради; доц. О. Г. Хан була нагороджена почесною грамотою ХДУ, доц. Ю. В. Кіщенко отримала відомчі відзнаки МОН, 2 грамоти управління освіти і науки Херсонської ОДА, 2 почесні грамоти міського управління освіти, 2 почесні грамоти міського голови. Під час зустрічі з фокус-групами було з'ясовано, що Університет видає премії за публікації статей у міжнародних наукометричних базах даних (Scopus, Web of Science).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. У ХДУ існує механізм чітких та прозорих процедур конкурсного відбору науково-педагогічних працівників. ЗВО залучає до перегляду та активного внесення пропозицій щодо удосконалення ОП професіоналів теоретиків та практиків у галузі лінгвістики. Позитивною практикою є залучення закордонних фахівців. ЗВО долучається до розвитку викладацької майстерності та професійної діяльності науково-педагогічних працівників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Під час роботи ЕГ встановлені такі недоліки: – роботодавці не залучені до навчального процесу; – наукові здобутки НПП, що забезпечують освітній процес на ОП, слабо представлені у виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus, Web of Science. Експертна група рекомендує: – частіше запрошувати потенційних роботодавців на зустрічі/консультації/аудиторні заняття зі здобувачами вищої освіти. – заохочувати викладачів до публікацій своїх досліджень у закордонних виданнях (зокрема тих, що включені до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Ураховуючи, що академічна та професійна кваліфікація професорсько-викладацького складу забезпечує досягнення визначених цілей ОП та ПРН; конкурсний відбір здійснюється відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативно-правових актів Університету; роботодавці активно залучаються до перегляду ОП; ЗВО мотивує розвиток викладацької майстерності, а також забезпечує професійний розвиток викладачів, є всі підстави стверджувати відповідність ОП 6 критерію.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічні ресурси загалом забезпечують досягнення цілей та ПРН. Згідно наданих відеоматеріалів та відповідей учасників фокус-груп, на факультеті є два спеціалізовані комп'ютерні класи (ауд. 472 і 589), оснащені мультимедійним обладнанням (інформація щодо типу програмного забезпечення не була встановлена); лінгафонний кабінет (ауд. 308), створений у 2009 році, у якому крім комп'ютерної техніки є 4 обладнані спеціалізовані кабінки для синхронного перекладу. Усе обладнання забезпечує проведення занять із ОК, передбачених ОП. Видається, що така кількість спеціалізованих ауд., зокрема, лінгафонний кабінет, не є достатньою, оскільки вони є спільним аудиторним фондом з іншими ОП, які реалізуються на факультеті. Крім того, обладнання лінгафонного кабінету не оновлювалося з початку заснування ауд., а кількість кабінків для синхронного перекладу не може забезпечити одночасну роботу всієї академічної групи. Побажання щодо оновлення спеціалізованих аудиторій неодноразово звучали під час роботи з фокус-групами. У кожній з аудиторій забезпечений вільний та безкоштовний доступ до мережі wi-fi. У ХДУ функціонує редакційно-видавничий відділ, у якому серед інших видаються 3 видання категорії «Б» «Південний архів» (філологічні науки), «Науковий вісник ХДУ. Серія “Лінгвістика”, «Науковий вісник ХДУ. Серія “Германістика та міжкультурна комунікація”»), які сприяють науковій складовій навчання за ОП. У період з 2015–2019 рр. викладачами кафедри було підготовлено 20 навчально-методичних посібників (проф. Н. Романова – 5 посіб., доц. І. Гоштанар – 6 навч. посібн., доц. С. Солдатова – 6 навч. посіб., доц. Л. Ковбасюк. – 3 навч. посіб.) Звіти про фінансову діяльність ХДУ є у вільному доступі: <https://cutt.ly/ngK8WS7>.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ здобувачів вищої освіти та викладачів до всіх об'єктів інфраструктури університету та інформаційних ресурсів здійснюється на безоплатній основі: до мережі wi-fi, бібліотечного фонду, спеціалізованих обладнаних аудиторій та лінгафонного кабінету, програмного забезпечення, басейну, спортивного комплексу. Така інформація була підтверджена під час зустрічей зі студентами і професорсько-викладацьким складом.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ встановлено, що освітнє середовище ХДУ є безпечним (<https://cutt.ly/WgK4oZl>) для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, та в цілому дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. У ЗВО функціонує Психологічна служба (<https://cutt.ly/lgK8UQF>), яка на анонімній та безоплатній основі надає необхідну допомогу. За результатами опитувань її популярність невисока, хоча учасники фокус-груп відвідували семінари та майстер-класи, організовані її працівниками. Популярністю користується «Скринька довіри», часто згадувана респондентами. Здобувачі мають

можливість користуватися розгалуженою інфраструктурою ЗВО (музей історії ХДУ; басейн (за здобувачами ОП закріплений день та час відвідування); ботанічний сад; спортивний майданчик; паркова зона; медичний центр; табір «Буревісник», де проводиться літній мовний табір; актові зали; Юридична клініка (<https://cutt.ly/FgK4NGk>); наукова бібліотека, у якій розташована обладнана сучасним мультимедійним обладнання коворкінгова зона; репозитарій ХДУ (<http://ekhsuir.kspu.edu/>), НБД Web of Science. ЕГ встановлено, що гуртожитки ЗВО відповідають нормам та є комфортними для проживання (<https://cutt.ly/GgK31HI>). Місця загального користування в них обладнані камерами відео нагляду для безпеки мешканців. Для забезпечення якісного рівня навчання за ОП використовується платформа ksu.online, яка забезпечує як можливість отримувати навчальні матеріали, так і мати зворотній зв'язок з викладачами. Крім того, ksu.online використовують для отримання зворотного зв'язку від студентів під час опитувань та при виборі ОК. Наразі більшістю НПП розроблено дистанційні курси. Однак, варто продовжувати наповнення платформи матеріалами, оскільки не всі ОК за ОП є актуальними та оновленими. За бажанням здобувачі освіти можуть мати доступ до внутрішньої мережі ЗВО та Office 365. У ЗВО функціонує інститут кураторства. Студенти мають можливість брати участь у конкурсі «Молода хвиля», «Голос ХДУ», що сприяє творчому розвитку. Координація роботи покладена на Відділ по роботі з обдарованою молоддю (<https://cutt.ly/vgK44mk>). Студенти залучені до реалізації громадських проектів (<https://travel.ks.ua/>), волонтерської діяльності (<https://cutt.ly/TgK7rsb>). Для задоволення комунікаційних потреб з адміністрацією функціонують соціальні мережі (Instagram та facebook), канали (ksu.talks, ksu.feedback) та групи (Viber). За словами учасників фокус-груп, керівництво ХДУ регулярно проводить опитування серед здобувачів щодо їхніх побажань та потреб. Так, унаслідок опитування в 2019 р. створено додаткове покриття зон Wi-Fi.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Університет створює умови для забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП. Забезпечення різного роду підтримки здійснюється завдяки належній організації якості навчання, викладання, роботи адміністративних і допоміжних підрозділів. Інформаційна підтримка здобувачів здійснюється, головним чином, через сайт університету та факультету, кафедри, а також через соціальні мережі. Відповідно до отриманої у співбесідах інформації, за університетським телеграм-каналом [@ksu_talks](https://t.me/ksu_talks) і через деканати регулярно поширюється актуальна інформація щодо стипендіальних програм та конкурсів. Для інформування та ознайомлення студентів з інформацією про ХДУ на офіційному вебсайті розміщено Студентський путівник (<https://cutt.ly/igK7jGF>). В університеті проводяться Дні відкритих дверей та ярмарки вакансій, у рамках яких студенти можуть також отримати консультативну та інформаційну підтримку. Організаційна підтримка керується чинним «Положенням про організацію освітнього процесу у ХДУ». Консультативна підтримка забезпечується відповідальними особами на кафедрі та в деканаті, Психологічною службою університету, а також органами студентського самоврядування (<https://cutt.ly/xgK7oJx>). На факультеті функціонує студентська рада, до якої безпосередньо звертаються здобувачі ОП в разі виникнення питань (<https://cutt.ly/fgK7vyB>). В університеті є студентський парламент, який вирішує нагальні питання з адміністрацією ЗВО (<https://cutt.ly/EgK7mXz>). Вирішувати соціальні питання здобувачам допомагає первинна профспілкова організація студентів (<https://cutt.ly/LgK7WuV>). У ЗВО працює уповноважена особа з питань запобігання та протидії корупції (<https://cutt.ly/bgK7l4D>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У Правилах прийому в ХДУ зазначається, що у ЗВО створено належні умови для забезпечення осіб з особливими освітніми потребами з метою реалізації права на навчання (<https://cutt.ly/HgK7AS2>). Згідно звіту про самооцінювання, основні інклюзії, що можуть бути представлені серед вступників університету – це порушення мови та слуху, рухового апарату, часткове порушення зору. Під час онлайн-зустрічей було зазначено, що наразі здобувачі з особливими потребами за ОП не навчаються. Попри це у ХНУ є: – навчальні корпуси обладнані пандусами, головний 8-ми поверховий корпус має спеціальний підйомник та ліфти. У корпусах, де ліфти відсутні, для цих категорій студентів проводяться індивідуальні заняття-консультації на 1 поверсі; – дистанційні технології (навчання через ksu.online); – система надання індивідуального графіка студентам; – система надання допомоги від первинної профсплкової організації студентів (<https://cutt.ly/ZgK7XHq>); – підтримка студентів-сиріт та здобувачів з інвалідністю через систему соціальних стипендій (<https://cutt.ly/LgK7MEj>); Під час проведення вступних випробувань призначаються особи, відповідальні за супровід вступників з особливими потребами (канд. пед. наук, фахівець зі спеціальної освіти І. Глушено, канд. пед. наук, відповідальна за супровід вступників інклюзивного простору Л. Лопатко). Університет звільняє від оплати за проживання в гуртожитках певні категорії здобувачів з особливими потребами (<https://cutt.ly/JgK78qD>). В університеті функціонує Сектор соціальної інклюзії (<https://cutt.ly/EgK74OW>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Після проведення співбесід з учасниками фокус-груп стає зрозумілим, що найбільш розповсюдженою є практика вирішення конфліктів на рівні індивідуального обговорення або на рівні кафедри. При цьому не було наведено жодного суттєвого випадка конфліктних ситуацій. В університеті діє Соціально-психологічна служба, функціональне призначення якої – допомогти у вирішенні конфліктних ситуацій. На сторінці служби розташована низка методичних рекомендацій, покликаних допомогти у вирішенні різного роду конфліктних ситуацій. Крім цього У ХНУ існують «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій Херсонському державному університеті» (<https://cutt.ly/agK5wxQ>), у якому прописана процедура вирішення конфліктних ситуацій; «Порядок реагування на випадки булінгу (цькування), сексуальних домагань та дискримінації у ХДУ» (<https://cutt.ly/ogK5Rhx>). Комісія по трудових спорах створена відповідно до Колективного договору між ректором та профкомом профспілкової організації співробітників ХДУ на 2016–2020 рр. (<https://cutt.ly/lgK5IwE>). Як було зазначено під час зустрічей, за потреби будь-який учасник освітнього процесу може звернутися до ректора або проректорів ХДУ безпосередньо/через електронну пошту.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: Здобувачам вищої освіти за зазначеною ОП надається безоплатний доступ до інфраструктури університету, яка є широкою і сприяє не лише реалізації ОП, але й всебічному розвитку студента як сучасної особистості. Психологічний клімат, створений в університеті, дозволяє студентам якісно навчатися. Освітнє середовище є безпечним для життя, здоров'я і задоволення потреб та інтересів здобувачів і забезпечене різними видами освітньої підтримки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкою стороною реалізації ОП є застаріле матеріально-технічне забезпечення, що використовується під час підготовки перекладачів. ЕГ рекомендує: Оновити та розширити спеціалізовані навчальні аудиторії та програмне забезпечення. Завершити наповнення навчальними матеріалами ksu.online.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та наявні матеріальні ресурси загалом забезпечують можливість реалізації навчання за ОП. Виявлені недоліки не є суттєвими і можуть бути усунені.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП на момент проведення акредитаційної експертизи регламентуються «Положенням про освітню програму», затвердженим наказом № 242-Д від 03.03.2020 (<https://cutt.ly/EgK55cS>) і Внутрішньою системою забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) Херсонського державного університету (<https://cutt.ly/5gK6ybZ>). Перегляд ОП відбувається не рідше 1 разу на 2 роки згідно з «Положенням про освітню програму». Зміни та пропозиції обговорюються на засіданнях кафедри, що відображено у протоколах засідань. Як було повідомлено під час онлайн зустрічей, такі засідання відбуваються перед початком або в кінці навчального року. Зміни та доповнення формуються на основі пропозицій та зауважень, висловлених усіма залученими сторонами – НПП, стейкхолдерами та здобувачами освіти (про що було зазначено респондентами під час бесід) – та з урахуванням розвитку галузі, специфіки регіону та потреб суспільства. У травні 2018 р. було обговорено навчальні плани здобувачів РВО «Магістр», які покладено в основу ОП (протокол засідання кафедри № 12 від 07.05.18). У травні 2019 р. до порядку денного засідання кафедри було внесено питання щодо обговорення навчальних планів на 2019–2020 н.р., на яких ґрунтується ОП Філологія другого (магістерського) рівня (протокол №10 від 06.05.19). Упровадження в освітній процес Стандарту вищої освіти (наказ МОН № 871 від 20.06.19) зумовило перегляд змісту ОП (протокол №1 від 27.08.19). У травні 2020 р. було переглянуто ОП «Філологія (германські мови і літератури (переклад включно)), перша – англійська» на 2020–2021 н.р. (протокол № 11 від 12.05.20). Так, порівняно з попереднім роком дисципліна «Актуальні проблеми перекладознавства» наразі обіймає

позицію обов'язкової компоненти; у минулому навчальному році це була вибіркова дисципліна. Усі зазначені в самозвіті зміни до ОП були підтверджені в бесідах з учасниками фокус-груп.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час експертизи загалом були підтверджені положення самоаналізу акредитованої ОП щодо залучення здобувачів вищої освіти до періодичного перегляду ОП. Зазначені в самозвіті студенти підтвердили, що вони були залучені до перегляду ОП. Загалом студенти зазначили, що проінформовані про те, які існують можливості ініціювання змін до ОП, за якою вони навчаються. Пропозиції щодо ОП можна надавати в усній формі, надсилати на адресу кафедри та гаранту безпосередньо, висловлюватися в анонімних опитуваннях. Формою зворотного зв'язку є вивчення думки студентів шляхом опитування (результати обговорено на засіданнях кафедри (прот. від 13.04.20 №10; від 25.08.20 №1), анонімного анкетування за допомогою програми «Feedback». Згідно з Порядком опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освіти та освітнього процесу в ХДУ (наказ № 1129-Д від 27.12.2019) за результатами вивчення кожної дисципліни студенти всіх ОП і форм навчання проходять опитування із використанням Google-форм, що дозволяє враховувати їх пропозиції щодо вдосконалення ОК і освітнього процесу за кожною ОП (<https://cutt.ly/2gK6XmV>). Відповідно до інформації, отриманої в ході співбесід, результати опитування систематизуються і узагальнюються відділом забезпечення якості освіти та надаються гарантам ОП, які враховують пропозиції студентів при перегляді ОП. Таке опитування може проводитися через платформу ksu.online, [KSU feedback](https://ksu.feedback) або Google-форми. Студенти зазначили, що викладачі в усному спілкуванні з ними обговорюють шляхи удосконалення ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Хоча жодного об'єднання, ради чи спілки роботодавців не існує, в індивідуальному порядку роботодавці залучені до процесу перегляду ОП. Під час проведення експертизи в ході онлайн-зустрічей з гарантом та роботодавцями була підтверджена більшість випадків співпраці між кафедрою та роботодавцями щодо залученості останніх у перегляд ОП. Така співпраця документально підтверджується відгуками роботодавців на ОП, які містять побажання та зауваження, і є у відкритому доступі на сторінці кафедри німецької та романської філології (<https://cutt.ly/IgLqw2U>). Крім того, як було зазначено на одній із зустрічей, при коригуванні ОП були враховані положення Перспективного плану розвитку Херсонської області: така практика є доцільною, оскільки значна кількість випускників працевлаштовуються саме на підприємствах цього ж регіону. Роботодавці можуть висловлювати свої пропозиції в рецензіях на окремі навчальні дисципліни, мають можливість залишити свої зауваження через систему рецензування ВК ОП на сайті [KSUonline](https://ksuonline.com), через Google-форму (<https://cutt.ly/AgLqacL>), через електронні листи на адресу кафедри німецької та романської філології (deutscheksu@ukr.net), а також шляхом участі в засіданнях кафедри. У навчальні плани 2018–2019 н.р. було внесено «Комунікативні стратегії першої іноземної мови» (пропозиція стейкхолдера І. В. Радецької (протокол №12 від 07.05.18); у навчальні плани 2019–2020 н. р. – «Основи перекладу та редагування текстів різних функцій них стилів» (І. В. Радецька – протокол №10 від 06.05.19), «Метамовна комунікація і переклад» (Л. Р. Безугла – протокол №1 від 27.08.19). Таким чином, експертною групою було встановлено, що при розробці освітньо-професійної програми враховуються інтереси та побажання роботодавців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Працевлаштування випускників є одним із нагальних питань, яке розглядається на радах університету різних рівнів. Згідно з отриманою в ході співбесід інформацією, причини успішного чи неуспішного кар'єрного зростання випускників спеціальності аналізуються і беруться до уваги під час перегляду ОП. Крім того, що сама кафедра німецької та романської філології підтримує тісний зв'язок з випускниками (як з'ясувалося на зустрічах, частина випускників залишилися працювати в університеті), питанням кар'єрного шляху випускників займається Сектор сприяння працевлаштуванню студентів та випускників гуманітарного відділу (<https://cutt.ly/4gLqxOv>) ХДУ, який крім усього сприяє працевлаштуванню випускників. До того ж, усі учасники фокус-групи стейкхолдерів виявилися випускниками ХДУ, що свідчить про тісний зв'язок з університетом після випуску з нього. Випускники ОП зазначали, що підтримують тісний зв'язок як з кафедрою, так і з окремими НПП, які забезпечували реалізацію ОП, за якою вони навчалися. Усі зазначені представники фокус-групи відзначили зацікавленість кафедри та університету загалом у їхньому кар'єрному шляху, а куратори постійно підтримують зв'язок зі своїми випускниками. У своїй відповідях представники НПП та адміністрації зазначили, що вони пишаються своїми випускниками, які працевлаштовані у відомих українських та світових організаціях, серед них: К. Сабен-Гуз (випуск 2018 р., викладачка англійської та німецької мов у навчальному центрі «Gringo», м. Херсон), Д. Бондаренко (випуск 2013 р., старший інженер із забезпечення якості програмного забезпечення в [DataArt UK Ltd](https://www.dataart.com), м. Херсон).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішнє забезпечення якості ОП та реагування на виявлені в ній недоліки керується Положенням про освітню програму, Внутрішньою системою забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) ХДУ, Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, Порядком опитування учасників освітнього процесу та стейкхолдерів щодо якості освіти та освітнього процесу в ХДУ та іншими нормативними документами (<https://cutt.ly/ogLq2EN>), що регламентують моніторинг та процедуру внутрішнього забезпечення якості ОП. Для забезпечення такої роботи в університеті працює відділ забезпечення якості освіти. Згідно з запевненням гаранта та НПП, що забезпечують навчання за ОП, під час її реалізації значних недоліків не було виявлено, однак з метою удосконалення ОП були внесені деякі зміни: у 2019–2020 н.р. дипломну роботу було замінено на кваліфікаційну (з обов'язковою перевіркою на плагіат); було оновлено програму з виробничої (асистентської) та переддипломної практики, враховуючи загальні, фахові компетентності та програмні результати навчання – факти таких пропозицій та реагування на них були підтверджені під час проведення співбесід з фокус-групами здобувачів вищої освіти та роботодавців. Робочі програми перевіряються завідувачем кафедри, затверджуються на засіданні кафедри на початку семестру. Крім того, робочі програми та навчально-методичні комплекси дисциплін перевіряються представниками навчально-методичного відділу університету. Результати перевірки оприлюднюються в розпорядженні по університету. Ці результати обговорюються на засіданні кафедри і надається термін для усунення недоліків. Крім того, з метою підвищення якості кваліфікаційних (магістерських) робіт на підставі «Порядку виявлення та запобігання академічному плагіату в науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті», починаючи з 2019–2020 н. р., має здійснюватися їх перевірка на плагіат за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення Unicheck.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У результаті аналізу відомостей, наведених у самозвіті та спілкування з гарантом з'ясовано, що після проходження попередньої акредитаційної експертизи у 2014 році, було зроблено ряд висновків та пропозицій, які стосувалися якості підготовки фахівців за ОП. Врахування винесених зауважень допомогло покращити якість підготовки фахівців за рахунок: – керівництва дисертаційними дослідженнями PhD за спеціальністю 035 Філологія (наукова спеціалізація 10.02.04 – германські мови (4 особи), 10.02.16 – перекладознавство (1 особа); – керівництва та захисту кандидатських дисертацій: 2012 р. – О. С. Дудченко «Мовленнєва реалізація гендеру в політичному дискурсі (на матеріалі текстів політичних програм атлантичної лінгвокультурної традиції)», 10.02.14 – германські мови; 2018 р. – Ю. О. Омельчук «Псевдоновини як жанр сучасного англомовного медіадискурсу: лінгвокогнітивний, комунікативно-прагматичний параметри», 10.02.14 – германські мови; 2019 р. – Т. С. Піндосова «Категорія інтертекстуальності в художніх текстах Д. Брауна: прагмастилістичний аспект», 10.02.14 – германські мови; 2017 р. – В. Б. Смелікова «Підготовка майбутніх судоводів до професійно-орієнтованого спілкування засобами кейс-технологій», 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти; – удосконалення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу та використання презентацій під час лекцій; – розробки тестових завдань для поточного та підсумкового контролю знань студентів з дисциплін «Новітні досягнення з фахових дисциплін», «Основи перекладу і редагування текстів різних функціональних стилів», «Актуальні проблеми сучасного перекладознавства»; – укладання двох збірок авторських програм з ОК та ВК освітньої програми, які отримали свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір (№ 96835 від 20.03.2020, № 96833 від 20.03.2020).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Політика забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є пріоритетною в ЗВО і поширюється на всі рівні управління, що відзначено у «Положенні про внутрішню систему забезпечення якості». Під час підготовки до візиту, онлайн зустрічей та написання звіту ЕГ пересвідчилася у н культурі якості у ХДУ. Підтвердженням цього є належне реагування на питання під час самого візиту, а також в усвідомленні й чіткому розумінні кожним учасником у фокус-групах свого статусу й ролі в освітньому процесі, перспектив розвитку ЗВО. Підтвердженням цьому поставали чіткі, лаконічні, фахові відповіді на сукупність поставлених ЕГ запитань. У ЗВО сформована логічно структурована, розгалужена система локальних нормативно-правових документів. Документи регламентують всі аспекти діяльності усіх учасників освітнього процесу. Учасники освітнього процесу здебільшого ознайомлені з нормативними документами, усвідомлюють їх функційне навантаження та дотримуються їхніх приписів і норм. Регулярними є опитування здобувачів вищої освіти й інших стейкхолдерів. Результати таких опитувань аналізуються і стають підґрунтям для внесення змін та покращень до освітнього процесу, поліпшення його якості. Загальне керівництво процесами внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності здійснює Відділ забезпечення якості освіти, який керується низкою документів (<https://cutt.ly/OgLtofV>). У минулому році в університеті було введено кодекс академічної доброчесності (<https://cutt.ly/6gLyfoY>), що також є вагомим кроком на шляху до розвитку ОП. Однак, з огляду на отримані під час бесід зі здобувачами відповіді, вони не завжди розуміють поняття академічної доброчесності та трактують його невірно. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності

в університеті сприяє інформаційно-аналітична система IAS – University ХДУ. Робота над удосконаленням якості освітньої діяльності також проводиться шляхом постійного навчання відповідальних співробітників на різного роду семінарах та тренінгах <http://dls.ksu.ks.ua/dls/>.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Усі документи, якими керується ЗВО є у відкритому доступі на інформаційних ресурсах університету. До перегляду ОП залучаються усі зацікавлені сторони: здобувачі вищої освіти, роботодавці, академічна спільнота та НПП кафедри. Під час перегляду ОП беруться до уваги результати як зовнішнього, так і внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Під час проведення експертизи були помічені такі недоліки: – неусвідомлення здобувачами сутності поняття «академічна доброчесність»; – відсутність оприлюднення узагальнених зауважень та побажань щодо ОП. Ураховуючи це, ЕГ рекомендує: – проводити більш активну та послідовну роботу в реалізації Кодексу академічної доброчесності, а також інформування студентів щодо цього поняття; – оприлюднювати усі надані зауваження та побажання щодо ОП та інформувати про реагування на них.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Процедура забезпечення якості освіти в цілому функціонує та забезпечує можливість реалізації за ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативні документи, які регламентують повністю освітній процес в ХДУ є доступними за покликанням: <http://www.ksu.ks.ua>. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються згідно зі Статутом ХДУ (<https://cutt.ly/zgKTKV>), погодженого 17.04.2019 р. (Протокол № 1); Колективним договором між ректором та профкомом профспілкової організації співробітників ХДУ на 2016–2020 роки, затвердженого на Конференції трудового колективу (Протокол №1 від 15 червня 2016 р.); Посадовими обов'язками викладачів та співробітників ХДУ (у роздрукованому вигляді представлені на кафедрі та у відділі кадрів); Правилами внутрішнього розпорядку для осіб, які працюють та навчаються у ХДУ (Додаток до Колективного договору № 1); Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/RgKKmyM>), Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/UgKKCoh>) Кодекс академічної доброчесності здобувача вищої освіти ХДУ (<https://cutt.ly/DgKK8op>), Кодекс академічної доброчесності науково-педагогічного працівника ХДУ (<https://cutt.ly/FgKK6sM>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП вчасно публікується на сторінці кафедри для обговорення зі стейкхолдерами: <https://cutt.ly/MgKLoXU>. Там же зазначена адреса електронної пошти, на яку надсилати зауваження і побажання.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Заклад дійсно оприлюднює достовірну та загалом достатню інформацію про освітню програму на загальному веб-сайті університету: <https://cutt.ly/JgKZW3S>. Водночас під час зустрічі ЕГ з фокус групою Сервісні структурні підрозділи було виявлено відсутність окремих Силабусів ОК на сайті у зв'язку з оновленням сайту та реорганізаційними структурними змінами (об'єднанням кафедр).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ХДУ дотримується вимог Закону України «Про вищу освіту» та повноцінно висвітлює інформацію, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті ЗВО. Сайт університету є сучасним, привабливим. На момент проведення експертизи фокус групою Сервісні структурні підрозділи під час демонстрації сайту було зазначено, що протягом періоду 27.10.2020 – 02.11.2020 8200 студентів відвідали сайт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. Інформація зі структурних підрозділів, зокрема: факультету української й іноземної філології та журналістики, кафедри англійської філології та прикладної лінгвістики, не завжди своєчасно публікується на сайті університету. 2. Не завершено роботу по створенню платформи Особистий кабінет. 3. На сайті недостатньо представлено події, пов'язані з активним життям ОП і ЗВО взагалі, а тому носить декларативний характер. Рекомендуємо: 1. Своєчасно оновлювати інформацію від структурних підрозділів та оприлюднювати її на сайті ЗВО. 2. Завершити розпочату роботу платформи Особистий кабінет, провести тестування та запустити в дію з другого семестру 2020-2021 н.р. 3. Наповнити сайт активними подіями зі студентського життя та університету загалом з метою зробити його більш динамічним.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Ураховуючи сильні сторони та рекомендації, ЕГ дійшла висновку, що Освітня програма та діяльність ЗВО відповідають вимогам Критерію 9 і ЗВО в робочому порядку усуне недоліки, які не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Вірченко Тетяна Ігорівна

Члени експертної групи

Борщовецька Валентина Дмитрівна

Головня Алла Василівна

Городиловська Марія Тарасівна